

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ο ἐν ἀπέρχεται, τὸ ἕτερον ἔρχεται. Παρατηρεῖ τις τὰς τελευταίας ἀναλαμπὰς τοῦ πρώτου, ἐν ᾧ ἡ ἀμφιλύκη τοῦ δευτέρου ὑποφώσκει ροδίζουσα εἰς τὸν ὄριζοντα τοῦ χρόνου. Πόσας ἐλπίδας, ὅποιας προσδοκίας ἐμπερικλείει ἡ ἡμέρα αὕτη, ὅποια δ' ἐκπληρώσεις πτόθων λαμβάνουσιν ὑπόστασιν, πραγματικότητα, τέρμα! Ἐγεύθη ἤδη ὅλος ὁ κόσμος

τὰς πικρίας, μέχρι τρυγὸς ἐξήντηλε τὴν κύλικα τῶν ἀπολαύσεων, ἀς τῷ ἐπεφύλαττεν ὁ εἰς χρόνος, ἐν χαρμονῇ δὲ καὶ ἀνυπομόνῳ εὐθυμῖα ὑποδέχεται τὸν ἄλλον, πλήρης ἐλπίδων, ἀναμένων τὴν πραγματοποίησιν τῶν οὐνείρων καὶ προσδοκιῶν του, ἀς παρεῖδε τὸ παρελθόν. Πάντοτε νέαι ἐλπίδες ἐξογκοῦσαι τὴν καρδίαν, νέαι αἰσθήματα ἀνακινοῦνται ἐν αὐτῇ, ἰσχυροτέρα προσδοκία ὠθεῖ τὸν ἄνθρωπον διὰ τὸν πρὸς τὸ ἄγνωστον πλοῦν, διότι ἐκ φύσεως ἐπλάσθη νὰ ἦνε τόσο χιμαιροφιλὴς καὶ ν' ἀγαπᾷ τόσο ν' αὐταπατάται. Εἶναι ἡ γλυκυτέρα ἡμέρα τοῦ ἔτους. Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς πρωΐας, μὲ τὰ πρῶτα τῆς αὐγῆς βόδα ἕως τοῦ λυκαυγοῦς τὴν μελιχρὰν φωταύγειαν, ὅλος ὁ κόσμος δέχεται εὐχὰς ἀπὸ χεῖλη προσώπων ἀγαπητῶν, ἀπλῶς συμπαθῶν, ἀδιαφόρων καὶ πολλάκις ἐχθρῶν.

Δὲν ὑπάρχει κανεῖς, ὁσῶδήποτε στῶϊκός καὶ ἀπαθὴς καὶ ἂν ἦνε, οἶανδὴποτε κανονικὴν καὶ ἐρμητικὴν ζωὴν καὶ ἂν διάγη, ὅστις ἐν τῷ διαστήματι τῆς παρόδου ἐνός ὀλοκλήρου ἔτους, δὲν ὑπέστη μεταβολὴν τινα ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, δὲν ἐδοκίμασε σειρὰν τινα συγκινήσεων εὐφροσύνων ἢ ἀλγεινῶν, δὲν ἔσχε περιπέτειάν τινα, ἥτις ὑπὸ τὸν τύπον ἠδείας ἀνκμνήσεως, εἴτε πικρίας, θὰ δεσπόζη αἰέποτε τοῦ βίου του. Καὶ ὁμως

οί πάντες φαιδρῶς καὶ εὐθύμως πανηγυρίζουσι τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐτῶν, οἰανδὴποτε ἐπιρρόην καὶ ἂν ἔσχον ταῦτα ἐπὶ τῆς ζωῆς αὐτῶν, καὶ ὡς ἐπὶ τῶν βασιλέων, ἡ τελευταῖα ἐκάστου ἔτους ἀποβάλλει πάντα πένθιμον χαρακτῆρα ὑπὸ τὴν ἀγαλλίασιν καὶ τὰς ἐπευφημίας, αἵτινες συνοδεύουσι τὴν ἀναρῆσιν τοῦ διαδόχου του. Ὁ ἄκρατος πόθος τῆς μεταβολῆς, τῆς ποικιλίας, οἱ νέοι ἄπληστοι πόθοι, τὸ κράτος τοῦ νέου πυρετοῦ ὑψίστης ἀνυπομονησίας καταβάλλουσι πᾶν ἕτερον συναίσθημα ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου. Διαρρέει ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ ζωὴ τοῦ παρελθόντος, ἡ ἀνάμνησις αὐτοῦ φαίνεται ὀλόκληρος αἰὼν, καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ μέλλοντος φωτίζουσι ὑπὸ τὰς γλυκυτέρας προσδοκίας καὶ τὴν πλέον μελαγχολικὴν ψυχὴν, τὴν μᾶλλον ἐσκοτισμένην διάνοιαν. Ὁ παρερχόμενος χρόνος θάπτεται εἰς τὸ μέγα κοιμητήριον τοῦ παρελθόντος, τὸ δὲ βλέμμα στρέφεται εἰς τὸ ἐπανατέλλον ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ, τὴν βροδίζουσαν ἀνατολὴν τοῦ μέλλοντος, σφριγῶσαν ἐκ ζωῆς, μεστὴν ἐλπίδων, ἔμπλεων φαιδρότητας.

* * * *

Ἡ ἑορτὴ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἡμέρας εἶναι ἀρχαιοτάτη. Οἱ πλεῖστοι τῶν συγγραφέων παραδέχονται, ὅτι ἡ ἑορτὴ αὕτη ἔλκει τὴν καταγωγὴν της ἐκ τῆς Ῥώμης. Μεταξὺ τῶν ἄλλων θεοτήτων, αἵτινες ἐτιμῶντο ἐν τῇ ἐθνικῇ ταύτῃ πόλει, ὑπῆρχε καὶ τις ὀνομαζομένη Strenia. Ἡ θεὰ αὕτη προίστατο τῶν εὐτυχῶν ἐκβάσεων, τῶν κερδῶν καὶ τῆς ἐπιτυχίας ἐν ταῖς ὑποθέσεσιν. Ὅταν ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους, ἦτις ἀρχικῶς, παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ἐπιπτε κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον, ὠρίσθη κατὰ τὰς καλλένδας τοῦ Ἰανουαρίου, τοῦτέστιν κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς τούτου, εἰσῆχθη δὲ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ ἔθος τοῦ νὰ ἐορτάζωσι τὴν ἐπάνοδον τῶν καλλενδῶν τούτων δι' ἐορτῶν, διασκεδάσεων καὶ ἀμοιβαίων εὐχῶν, μεθ' ὧν βραδύτερον ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον ν' ἀνταλλάσσωσι καὶ μικρὰ δῶρα, ἡ ἡμέρα αὕτη ἀφιερῶθη εἰς τὴν θεὰν Strenia, ἐκ δὲ τοῦ ὀνόματός της τὰ δῶρα ταῦτα ἐκλήθησαν Streunoe.

Κατὰ τὰς μαρτυρίας συγγραφέων τινῶν τὰ πρῶτα δῶρα τῶν Ῥωμαίων ἦσαν κλάδος ἐλαίας, ὃν ἔκοπτον ἐκ τοῦ περιβάλλοντος τὸν καὸν τῆς θεᾶς ταύτης ἄλσους. Τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐξηκολούθησε, μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας, αἱ ἀμοιβαῖαι ἀνταλλαγᾶι, κατὰ τοὺς καλλένδας τοῦ Ἰανουαρίου ἀπηγορεύθησαν μεταξὺ τῶν πιστῶν. Ὁ λόγος τῆς ἀπαγορεύσεως εἶναι εὐνόητος. Ἄν καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη ἦτον ἀθῶν τι ἔθιμον, ἐκρίθη ὁμως ὅτι ἀνήκεν εἰς τὴν εἰδωλολατρειάν, εἴτε διότι ἐθνικὸς λόγος καθιέρωσε

τὸ ἔθιμον τοῦτο, εἴτε διότι κινδυνώδεις προλήψεις ἀνεμιγνύοντο ἐν τῇ πράξει ταύτῃ, ἥτις ἀπλῶς ἐχρησίμευεν ὡς ἔνδειξις ἀμοιβαίας ἀγάπης.

Ὅποταν ὁμως ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὸν Η΄ αἰῶνα εἶδεν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐκρατύνθη, ἀφίθως ἐπέτρεψε τὸ ἔθιμον τοῦτο, ἔκτοτε δὲ τὰ δῶρα ξένα παντὸς ἐθνισμοῦ, ἦσαν ἔνδειξις σεβασμοῦ, ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἔργα φιλανθρωπίας.

Ἰπὸ τὴν ἐπιβροχὴν τῆς ὥραίας ταύτης σκέψεως, τὰ δῶρα κατέστησαν οὕτως, κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς πίστεως ἰδίᾳ, τὸ μέσον ἀληθοῦς ἀνανεώσεως τῆς ἀδελφικῆς ἐλεημοσύνης μεταξὺ τῶν πιστῶν. Ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν τῆς οἰκογενείας, εἰς τὴν ἐδραλίωσιν τῆς φιλίας, εἰς τὴν διάχυσιν τῆς ἁρμονίας καὶ τῆς εἰρήνης ἐν ταῖς καρδίαις. Ποσάκις δὲν εἶδε τις ἀδελφικωτάτην συμφιλίωσιν γενομένην κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ἡμέραν. Ἡ ἀποστολὴ δώρου μετὰ τῆς χριστιανικῆς σημασίας αὐτοῦ καταστρέφει τὴν ἔχθραν, καταπαύει τὰς ἀντεχδικήσεις καὶ ἐπιφέρει τὴν εὐλογητὴν ἐκείνην ὁμόνοιαν καὶ συμβίωσιν, ἥτις καὶ μόνῃ ἀληθῶς συντελεῖ πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς κοινωνίας." Ἦδη παρ' ἡμῖν ὁ *μπογαμᾶς* ἐμβάλλει τὸ πυρετὸν τῆς προσδοκίας καὶ τῆς ἀνυπομονησίας εἰς ὄλον τὰς κεφαλὰς, ἀπὸ τοῦ πολιοῦ γέροντος μέχρι τοῦ ῥοδαλοῦ νηπίου, ἀπὸ τῆς γραίας μάμμης, ἥτις θεωρεῖ αὐτὸν πολλακίς ὡς ἐφιάλτην, μέχρι τῆς κόρης τῆς ὁποίας θωπεύει τοὺς πόθους ὡς ὄνειρον ἡδύ.

* * *

Τὸ 1893 ἀθορύθως διαῤῥεῦσαν, ἄμοιρον ἐκτάκτου ἱστορικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἔπεσεν ἤδη, ὡσεὶ σταγὼν εἰς τὸ χάος τῶν αἰῶνων. Μετ' αἰσθηματος ἀνακουφίσεως προπέμποντες τὸ 1893 καὶ μετ' εὐφροσύνης ὑποδεχόμενοι τὸ 1894, ἀπὸ θερμῆς καρδίας εὐχόμεθα, ἵνα τοῦτο ἀποβῇ διὰ τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος αἷσιον καὶ εὐτυχές, διαψευσθῶσι δὲ αἱ δι' αὐτὸ ἀπαισιόδοξοι προῤῥήσεις καὶ οἱ κακοὶ οἰωνοί. Μὲ τὴν παρήγορον ταύτην ἐλπίδα καὶ πάλιν εὐχόμεθα, ἵνα τὰ ὀροσοστάλακτα ῥόδα τῆς ἀνατολῆς τοῦ νέου ἔτους τοῦ 1894 ἀποκομίσωσιν εἰς ὄλον τὸν κόσμον μίαν ἐπαγγελίαν χρυσῆς εὐδαιμονίας, μίαν ἐκπλήρωσιν γλυκειᾶς προσδοκίας, ἐνὸς ὄνειρου τὴν ποθητὴν ἐνσάρκωσιν . . .

